ידה גופיה מי קניא ליה. ומ"ת חצרה נמי לא קניא ליה מ"ל כיון דקנוי לו לפירא הוי כאילו קנוי לו גוף המלר אבל מעשה ידיה מעלמא קאתי[א] ועוד דחצר קנוי לו בעל כרחה של אשה אבל ידיה אינם קנויים לו על כרחה דיכולה היא לומר איני ניזונית ואיני עושה:

ותיזיל איהי ותיחוד ותפתח. פירש רש"י לפי שהגט אסור לטלטל ולמוסרו לה אף על גב דבמוספתא[ב] בפרק משילין תניא אין מגרשין בשבת[ב] בשביב מרע הקילו דלא תפול קמי יבם ולהכי בפ' משילין (גיטין דף ל:) קתני אין מקדשין ולא קתני אין מגרשין כמו במוספתא משום דשביב מרע שרי לגרשו[ג] ולא הוי כמו טולי גיטין מעל גבי קרקע[ג] דכיון שהגוף בא מרשות הבעל לרשותה הוי כאילו נתנו לה: **מה** שקנתה אשה קנה בעלה. א"ת והא אמרינן בחזקת הבתים (ב"ב דף נא:) במתנה[ד] קנתה ואין הבעל אוכל פירות ואור"י דהכא איירי בשאלה[ה] דלא אלימא כמו מתנה[ו] ובמתנה דוקא אמרי' קנתה ואין הבעל אוכל פירות ור"ת מפרש דלא"ג דבמתנה אין הבעל אוכל פירות כיון דאם מכרה ונתנה אינו קיים כדאמרי' בחזקת הבתים (שם)[ז] משיב כאילו הוי דבעל ואינה יכולה לקנות על ידו מה שבתוכו ואין תלוי באכילת פירות[ז] ותדע דהא שני לעיל בכותב לה דין ודברים אין לי בנכסייך ופע"ג דאכתי הבעל אוכל פירות כדאמרי' בהכותב[ח] (כתובות דף פג.) אלא הואיל ואם מכרה ונתנה קיים כדתנן בהכותב משיב ליה אלקוחי וחור"י דאין לחיה דאיכא לאוקומי בכותב לה דין ודברים אין לי בנכסייך ובפירותיהן[ט] כדפי' לעיל וכן צריך לומר בחזקת הבתים (ב"ב מט.) גבי אין לאיש חזקה בנכסי אשתו כגון שכתב לה ובפירותיהם ופע"ג דלא קאמר ליה גמרא הכי הכא נמי לעיל ועוד דבירושלמי[יא] משמע בהדיא דבפירות תניא מילתא דפריק התם גבה ותלה אין משועבדים לאיש לאכילת פירות ומשני רבי יוחנן בשם רבי ינאי עד שיכתוב לה דין ודברים אין לי בנכסייך עו) ובפירותיהן:

והוא שעומדת בצד ביתה. בפ"ק דבבא מציעא (דף יב.) אמרי' דוקא בגבו דחוב הוא לה בעינן שתהא עומדת בצד ביתה ולא במילאה[י]: **פליג רשותא לנפשיה.** וקשה לר"י דבכ' המוליא יין (שבת דף פ.) ובחזקת הבתים (ב"ב נו.) גבי המוליא מרשות לרשות אמר רבה והוא שיב חוטא ביוייסה אבל כרמלית לא אבל אמר אפילו כרמלית אבל פיסלא לא רבא אמר אפי' פיסלא ואזדא רבא לטעמיה דאמר רבא רשות שבת כרשו' גיטין פירוש וגיטין חשיב פיסלא רשות בפני עצמו כדאמרינן הכא והשתא דהא פיסלא הוי ממש כרמלית דלא גבוה עשרה ובגבוה שלשה אינה אינו אלא אם כן הוי כלבוד וגם משמע הוי רחב אריבעה דאם לא לא כן לא היה דבר חשוב בפני עצמו[יא] אם כן אמאי קאמר אבל פיסלא לא ויש לומר דיש לחלק בין כרמלית גמור לכרמלית המיטלטל[יב]: אמקוס

[א] אי אפשי בתקנת חכמים כגון זו שומעין לו מאי כגון זו כדרב הונא אמר רב [ב]דאמר רב הונא אמר רב [ג]יכולה אשה שתאמר לבעלה איני ניזונית ואיני עושה רבא אמר אטו ידה מי לא קניא ליה לבעל אלא גיטה וידה באין כאחד [ד]הכא נמי גיטה וחצרה באין כאחד אמר ליה רבינא לרב אשי רבא יד דאשה קא קשיא ליה נהי דקני ליה למעשה ידיה ידה גופה מי קני ליה אמר לי' רבא יד דעבד קא קשיא לי' למ"ד [ה]בשטר על ידי עצמו יד עבד כיד רבו דמיא אלא גטו וידו באין כאחד ה"נ גיטה וחצירה באין כאחד ההוא שביב מרע דכתב לה גיטא לדביתהו בהדי פניא דמעלי שבתא ולא הספיק למיתביה לה למחר תקף ליה עלמא אתו לקמיה דרבא אמר להו זילו אמרו ליה ליקניה ניהלה להההוא דוכתא דיתיב ביה גיטא ותיזל איהי ותיחוד ותפתח ותחזיק ביה [ו]דתנן [ז]נעל גדר פרץ כל שהוא הרי זו חזקה אמר ליה רב עיליש לרבא מה שקנתה אשה קנה בעלה [ח] איכסיף לסוף איגלי מילתא דארוסה הואי [ט]אמר רבא [י]אם אמרו בנשואה יאמרו בארוסה הדר אמר רבא לא שנא ארוסה ולא שנא נשואה גיטה וחצירה באין כאחד והא אמרה רבא מעיקרא כי אמרה רבא אהאי מעשה אמרה: והיא בתוך ביתה: [כ]אמר עולא [מ]והוא שעומדת בצד ביתה [נ]ובצד חצרה ר' אושעיא אמר אפילו היא בטבריא וחצרה בציפורי היא בציפורי וחצרה בטבריא מגורש' והא היא בתוך ביתה ובתוך חצרה קתני ה"ק והיא כמי שבתוך ביתה והיא כמי שבתוך חצרה דכיון דחצר משתמרת לדעתה היא מתגרשת לימא בהא קמיפלגי דמר סבר [ס]חצר משום ידה אתרבאי ומר סבר חצר משום שליחות אתרבאי לא דכולי עלמא [ע]חצר משום ידה איתרבאי מר סבר כידה מה ידה בסמוכה אף חצרה בסמוכה ואידך אי מה ידה בדבוקה אף חצרה בדבוקה אלא כידה מה ידה משתמרת לדעתה [פ]אף חצרה המשתמרת לדעתה לאפוקי חצר המשתמרת שלא לדעתה ההוא גברא דזרק לה גיטא לדביתהו הוה קיימא בחצר [צ]אזל גיטא נפל בפיסלא אמר רב יוסף [ק]חזינן אי הויא ארבע אמות על ארבע אמות פלג ליה רשותא לנפשיה ואי לא חדא רשותא היא במאי עסקינן אילימא בחצר דידה כי הוי ד' אמות מאי הוי אלא בחצר דידיה כי לא הוי ארבע אמות מאי הוי [ר]לא צריכא [ש]דאושלה מקום דחד מקום מושלי אינשי תרי מקומות לא מושלי אינשי [ת]ולא אמרן אלא דלא גבוה עשרה אבל גבוה עשרה אע"ג דלא הוי ארבע אמות [א]ולא אמרן אלא דלית ליה שם

[ב] כתובות נח: ע: פב. קז: ב"ק מ: ע"ש [ג"כ מט:], [קדושין כב:], [ג] ב"ב מב. [ד] לעיל מט., [ה] ב"מ יא:, [ו] ל"א אי בצד, [ז] [לעיל כא. ב"מ יז:], [ח] [גיליסת העיון ערך גנדל איגנדל גיטא וכן העמיק רש"י בשבת פ. ד"ה כרשות גיטין וכו' איגנדל גיטא], [ט] [לקמן עט.], [י] [קידושין כו.], [יא] בכי"מ איתא לפניהו ליתא, [יב] [וע"ע תוס' עירובין עח. ד"ה ומקני ותוס' ב"ב דף ל: ד"ה קונין ותוס' ביצה ח. ד"ה מאי טעמא], [יג] לעיל כד. ולקמן עח., [יד] אף דאינה גמרא שם מ"מ כוונתם לתוס' שם, ועי' פנ"י הגהות ר"י ברך ומצפה איתן, [טו] [דפדקין ה"א], [טו] תיבת ופירותיהן ליתא בדפו"ר ובתוס' הרא"ש, ועי' מהרש"א

מוסף רש"י

אי אפשי בתקנת חכמים. שתיקנו לנוחיתי ואינה טוענת לי (כתובות פג.). מאי כגון זו. לאחוז תקנת חכמים היו מדברים בנהמ"ל שעליה אמר רבא כל האומר אי אפשי בתקנת חכמים כגון זאת התקנה שאנו מדברים בה, שומעין לו (רשב"ם ב"ב מט.). **כדרב הונא.** אמוזוות שתיקנו לאשה תחת מעשה ידיה ואי אמרה אי אפשי בתקנה זו שתיקנו חכמים לנוחיתי, שתהו לכל הנשים זמנין דלא שפיר לה מזונות במעשה ידיהן ותיקנו בהן מזונות ומעשה ידיהן לבעל, אני אינו לריכה לכך, מעונגת אני ואי אפשי לעשות מלאכה, אמלא לי מזונות אי יש לי אומנות יקרה יתר על כדי מזונותי (כתובות פג.). **איני ניזונת.** משלך, ואינני עושה. לך כלום אלא לעצמי (שם נח:). **בשטר על ידי עצמו.** שיקבלנו הוא (קדושין כב:). **נעל.** עשה לנו, גדר. אי גדל מומה, פרץ. פילקה כדי שיעמוד בה, הרי זו חזקה. לגלמי חוזר זה בזה, כיון דבכרשות אבירו המוזק (רשב"ם ב"ב מב.). **חצר משום ידה אתרבאי.** לכתיב ונתן בידה, וידה לשותה משמע דכתיב (במדבר כא) ויקח את כל אלנו מיכו (ב"מ יז.). **משום שליחות אתרבאי.** מדרבי רחמנא שליחות לאדם כדתניא (קדושין מא.) ושלח מלמד שהאיש עושה שליח, ושלחה מלמד שהאשה עושה שליח, אתרבאי אמי אלרבא דאמרי לה כשלוחה (ב"מ יז).

מוסף תוספות

א. [ד]אינם בעין, דלא שייך למימר שיזכה בגוף הירדים. תוס' כתובות מז ע"ב סוד"ה זימנין. ב. לפי שנראה כקונה קנין. תוס' ביצה לו ע"ב סוד"ה והא מצוה: [ד]נט מקצה ליה ודמי לספרא דאגדתא דלעיל בפ' הנזקין. תוס' כלא"ש. ותיקשי לך גופא דעובדא היאך היתירו לו לגרש. רשב"ם. ג. [ד]לא אמר כלום דבעינן ונתן (רש"י לקמן עח ע"א) הא אידי ואידי לא עביד בעל מעשה בגט בעידנא דזכיא ביה איתתא אלא מחמת מעשה דעבידא בה איתתא דבעל זכיא ביה, ומה לי בחזקה ומה לי בהגבהה ר"ל. שיט"ק. ד. הנותן מתנה לאשתו. תוס' כלא"ש. ה. שלא היה נותן לה הבעל מקום הגט אלא משאיל. תוס' ב"ב נא:, ועיין רשב"ם. ו. משום דלא הויא בעין יפה. תוס' כלא"ש. ז. דהא רבא סבר כריש לקיש דקנין פירות לאו כקנין הגוף דמי ואפילו יש לבעל פירות אינו מפקיע כח האשה שהגוף שלה ומתגרשת שפיר, אלא בהא תליא מילתא דלא מיקרי חצרה לענין זכיה אלא כשמוכרת ונותנת קיים. תוס' ב"ב סט. ח. [ד]יש לבעל פירות עד שיכתוב לה דבפירותיהן. תוס' ב"ב סט. ט. ומשמע מדפרך מפירות דבפירות הדבר תלוי ולא במה שאינה יכולה למכור. תוס' ב"ב סט, ועי' מהרש"ש. י. [דאף] דבעינן משתמרת דאין דעת אחרת מקנה אותה. תוס' ב"מ יב., ועיין מלוא הרועים. יא. דלא אשכחן רשות בפני עצמו שהוא חשוב בפחות מארבעה, ועמוד גבוה ג' ורחב ד' ברשות הרבים הוי כרמלית. תוס' ב"ב נו. יב. [דפיסלא] הואיל וקטן הוא כל כך ומטלטל, לא חשיבא לאביי להפסיק בין ב' רשויות ככרמלית. תוס' ב"ב סט.

גליון הש"ם

גמ' איכסיף לסוף איגלא. עי' לעיל דף כט ע"ב ב"מ דף לז ע"ב ע"ז דף כב ע"ש: שם והוא שעומדת בצד ביתה. עי' עירובין דף לב ע"ב תד"ה אלא: תוד"ה ידה בו' וי"ל כיון דקנוי לו לפירי. עיין תמונות דף מז ע"ב תוד"ה זמנין בפס"ד:

פסקי רי"ד

אשה קנה בעלה פי' שכל נכסי האשה קנויין לו לבעל הפירות וכיון שפירות החצר הוא של בעל מה כח יש לאשה באותו חצר שיקנה לה הגט: אמר רב' אטו ידה מי לא קנייה ליה לבעל אלא גיטא וידה באין כאחד הכי נמי גיטא וחצרה באין כאחד א"ל רבינא לרב אשי רב' יד האשה קא קשה ליה נהי דקני ליה למעשה ידיה גופא מי קנייא ליה פי' דוקא מעשה ידיה הן שלו אבל גוף היד אינה שלו שיעשה הבעל בה כל תשמיש שהוא רוצה כ"א מעשה ידיה שהן קצובים כדתנן בכתובות (סד:) ומה היא עושה לו משקל ה' סלעים וכו' אבל אינו יכול להכריחה לעשות לו יותר מן השיעור או אם רוצה שתעשה לו שמוש קשה בידה כגון לחפור בשדהו וכיוצא בו אינו רשאי שאין כל שמוש היד קנוי לו לפיכך הוי גט אבל חצרה כל השמוש שלה הוא של בעל כל זמן שהיא תחתיו ואין האשה רשאית להשתמש בה כלל בלא רשותו והילכך לא יהא גט א"ל רבא יד דעבד קא קשה ליה למ"ד בשטר ע"י עצמו יד עבד כיד רבו דמיא אלא גיטו וידו באין כאח' הכא נמי גיטה וחצרה באין כאח': (ההוא גברא דזרק גיטא לדביתהו הוה קיימא בחצר איגנדר ואזל גיטא נפל בפסלא פי' בפסל שלו א"ר יוסף חזינן אי הוי ד' אמות מאי הוה ס) אלא בחצר דידיה כי לא הוי ד' אמות מאי הוי לא צריכא דאושלא מקום דחד מקום מושלי אינשי שני מקומות לא מושלי אינשי ולא אמרן אלא דלא גבוה י' אבל גבוה י' אע"ג דלא הוי ד' אמות): **ההוא ש"מ דכתב גיטא לדביתהו אפניא דמעלי שבתא ולא אספיק למיתביה נילהלה למחר תקף ליה עלמא.** פי' והיה ירא פן יפות ותזקק ליבם ואסור לטלטל הגט בשבת ולמוסרו לה: **אתי לקמיה דרבא אמר להו ליקנייה לה להאי דוכתא דיתיב בה גיטא ותיתי ותיחוד ותפתח באפיה כי היכי דתתחזיק ביה דתנן נעל גדר פרץ כל שהוא הרי זו חזקה** פי' אמר רבא שיקנה הבעל לאשה אותו המקום שהגט מונח שם ע"י חזקה שבקנין אסור להקנות בשבת אלא יאמר לה מקום פלוני יהא שלך במתנה ותחזיקי בו ותקני אותו והיא תחזיק ותקנה אותו המקום וכיון שהגט מונח שם הוה ליה כמקנה לה הגט והחצר ביחד ורבא לטעמיה דאמרי' לעיל (כא.) בהמכיא אמר רבא כתב לה גט ונתנו בחצרו וכתב לה שטר מתנה עליה קנאתו ומתגרשת בו דגיטו וחצירו באין לה כאחד. **והוא בתוך ביתה אמר עולא והיא שעומדת בתוך ביתה או בתוך חצרה** ור' הושעיא אמר אפילו היא בטבריה וחצרה בציפורי היא בציפורי וחצרה בטבריה והא היא בתוך חצרה ה"ק והיא כמו שבתוך חצרה דהויא לה חצר המשתמרת לדעתה והלכתא כעולא דהכי אמר רב אשי בפ' שנים אוחזין (ב"מ יא.) האי חצר איתרבי משום יד ולא גרועא משליחות גבי גט דחוב הוא לה אין חבין לאדם אלא בפנינו גבי מתנה דזכות הוא לה זכין לאדם שלא בפניו ס):

ס) חסר כאן לחם מיכוס. ע) כאן נ"ל ד"ה הכהו גברא דזרק גיטא כו' עד אע"ג דלא הוי ד' אמות.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

שם לווי אבל אית ליה שם לווי אע"ג דלא גבוה עשרה ואע"ג דלא הוי ארבע אמות: אפילו הוא עמה במטה כו': אמר רבא [א]לא שנו אלא במטה שלו אבל במטה שלה מגורשת תניא נמי הכי רבי אליעזר אומר במטה שלו אינה מגורשת במטה שלה מגורשת ובמטה שלה מגורשת כליו של לוקח ברשות מוכר הוא שמעת מינה [ב]כליו של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח לא צריכא [ג]דגבוה עשרה והאיכא מקום כרעי אמקום כרעי לא קפדי אינשי: לתוך חיקה או לתוך קלתה מגורשת: אמאי [ד]כליו של לוקח ברשות מוכר הוא [ה]אמר רב יהודה אמר שמואל כגון שהיתה קלתה תלויה בה וכן אמר ר' אלעזר אמר רבי אושעיא כגון שהיתה קלתה תלויה בה ור' שמעון בן לקיש אמר קשורה אע"פ שאינה תלויה רב אדא בר אהבה אמר כגון שהיתה קלתה מונחת לה בין ירכותיה רב משרשיא בר רב דימי אמר כגון שהיה בעלה [ו]מוכר קלתות ר' יוחנן אמר מקום חיקה קנוי לה מקום קלתה קנוי לה אמר רבא מ"ט דר' יוחנן [ז]לפי שאין אדם מקפיד לא על מקום חיקה ולא על מקום קלתה תניא נמי הכי זרקו לה לתוך חיקה או לתוך קלתה או לתוך כל דבר שהוא בקלתה הרי זו מגורשת כל דבר שהוא בקלתה לאיתויי מאי לאיתויי טסקא דאכלה בה תמרי: **מתני'** [ח]אמר לה כנסי שטר חוב זה או שמצאתו מאחוריו קוראה והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך [ט]נתן בידה והיא ישנה ניעורה קוראה והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך: **גמ'** כי אמר לה הא גיטיך מאי הוי הוה ליה טלי גיטיך מעל גבי קרקע ואמר רבא [י]טלי גיטיך מעל גבי קרקע לא אמר כלום אימא ששלפתו מאחוריו שלפתו נמי הא בעינא ונתן בידה [יא]וליכא לא צריכא [יב]דערק לה חרציה ושלפתיה תניא נמי הכי אמר לה כנסי שטר חוב זה או ששלפתו מאחוריו קראתו והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך דברי רבי [יג]רבי שמעון בן אלעזר אומר לעולם אינו גט עד שיטלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הא גיטיך נתנו בידה והיא ישנה ניעורה וקוראה והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך דברי רבי שמעון בן אלעזר אומר עד שיטלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הא גיטיך וצריכא דאי איתמר בהך קמייתא בההיא קאמר רבי משום דבת איגרושי היא אבל נתן בידה והיא ישנה דלאו בת איגרושי היא אימא מודי ליה לרבי שמעון בן אלעזר ואי איתמר בהא בהא קאמר ר' שמעון בן אלעזר אבל בהך אימא מודי ליה לרבי צריכא [יד]אמר רבא כתב לה גט ונתנו ביד עבדה ישן ומשמרתו ה"ז גט ניעור אינו גט דהויא ליה חצר המשתמרת שלא לדעתה ישן ומשמרתו הרי זה גט אמאי [טו]חצר מהלכת היא וחצר מהלכת לא קנה וכי תימא ישן שאני [טז]והא [יז]אמר רבא כל שאילו מהלך לא קנה עומד ויושב לא קנה [יח] (ח) [יט]והלכתא בכפות: **מתני'** [כ]היתה עומדת ברשות הרבים וזרקו לה קרוב לה מגורשת קרוב לו אינה מגורשת מחצה על מחצה מגורשת ואינה מגורשת [כא]וכן לענין קדושין [כב]וכן לענין החוב אמר לו בעל חובו זרוק לי חובי וזרקו לו קרוב למלוה זכה [כג]המלוה קרוב ללוה הלוה חייב מחצה על מחצה שניהם יחלוקו: **גמ'** היכי דמי קרוב לה והיכי דמי קרוב לו אמר רב ארבע אמות שלה זהו קרוב לה ארבע אמות שלו זהו קרוב לו היכי דמי מחצה על מחצה אמר ר' שמואל בר רב יצחק כגון שהיו שניהן עומדין בארבע אמות [כד]וליחזי הי מינייהו קדים וכי תימא דאתו תרוייהו בהדי הדדי [כה]והא אי אפשר לצמצם אלא אמר רב כהנא הכא בח' אמות מצומצמות עסקינן וגט

אמקום כרעי לא קפדי אינשי. לכל הפחות באמתו וכן באויר המטה: **כגון** שקלתה תלויה בה. וא"ת ותיפשוט מיפכא [א] מדמתני' כל הני אמורלאי ובהמוכר את הספינה (כ"ב דף פה:) רוצה לפשוט מדברי אמורלאי ואינו יכול ויש לומר דהכא לגולהו מספקא להו אלא דדחו למתני' דלא נפשוט מינה א"ע [ב] אפי' בעלמא כליו של לוקח ברשות מוכר קנה הכא לענין גט דלרחוקה קאמי לא קנה: **מקום** חיקה קנוי לה. וא"ת פשיטא דהא חיקה הוי ממש כידה ואומר ר"י דר' יוחנן קשורה ותלויה בעי ומיירי כשבגדיה נגררין בארץ והשתא אי לאו טעמא דמקום חיקה קנוי לה לא הוי מהני מידי כיון דאינה קשורה ותלויה: **אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך.** ר"י היה מצריך לנותן גט לאשתו לומר הי גיטיך וגם הרי את מותרת לכל אדם בהמגרש [ג] (לקמן דף פה:) שהיו רגילים לומר ג"כ [ד] ודן ומיהו קשה דבהגיזקין (לעיל דף ה.) משמע דאפילו לא אמר כשר גבי מעדותו של רבי יוחנן בן גודגדא נשמע אמר לעדים ראו גט זה וכו' [ג] וי"ל דהתם נמי אחר כך יגידו לה העדים שהיא מגורשת אף על פי דהשתא מתגרשת בעל כרחה [ד] מכל מקום צריך לומר לה הי גיטיך והרי את מותרת לכל אדם שתדע שהיא מגורשת ולא תהא מחזרת דבעינן שיהא משלחה ואינה מוחזרת [ה]: רבי

שם לווי אבל אית ליה שם לווי אע"ג דלא גבוה עשרה ואע"ג דלא הוי ארבע אמות: אפילו הוא עמה במטה כו': אמר רבא [א]לא שנו אלא במטה שלו אבל במטה שלה מגורשת תניא נמי הכי רבי אליעזר אומר במטה שלו אינה מגורשת במטה שלה מגורשת ובמטה שלה מגורשת כליו של לוקח ברשות מוכר הוא שמעת מינה [ב]כליו של לוקח ברשות מוכר קנה לוקח לא צריכא [ג]דגבוה עשרה והאיכא מקום כרעי אמקום כרעי לא קפדי אינשי: לתוך חיקה או לתוך קלתה מגורשת: אמאי [ד]כליו של לוקח ברשות מוכר הוא [ה]אמר רב יהודה אמר שמואל כגון שהיתה קלתה תלויה בה וכן אמר ר' אלעזר אמר רבי אושעיא כגון שהיתה קלתה תלויה בה ור' שמעון בן לקיש אמר קשורה אע"פ שאינה תלויה רב אדא בר אהבה אמר כגון שהיתה קלתה מונחת לה בין ירכותיה רב משרשיא בר רב דימי אמר כגון שהיה בעלה [ו]מוכר קלתות ר' יוחנן אמר מקום חיקה קנוי לה מקום קלתה קנוי לה אמר רבא מ"ט דר' יוחנן [ז]לפי שאין אדם מקפיד לא על מקום חיקה ולא על מקום קלתה: **מתני'** אמר לה כנסי שט"ח זה או שמצאתו מאחוריו קוראה והרי הוא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הרי זה גיטך [ח]נתן בידה והיא ישנה ונתעוררה קוראה והרי היא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הרי זה גיטך: או שמצאתו מאחוריו וכי אמר לה הרי הוא גיטך מאי הוי טלי גיטך מעל גבי קרקע הוא ואמר רבא טלי גיטך מע"ג קרקע לא אמר כלום דבעינן ונתן בידה וליכא והכא נמי לא איהו יהיב לה אימא שלפתו מאחוריו ואכתי הא בעינן ונתן בידה וליכא לא צריכא דעייל לה חרציה ושלפתיה ועקימת מתניו שעיקם לה חשיבה נתינה תניא נמי הכי אמר לה כנסי ש"ח או ששלפתו מאחוריו קוראה

והרי היא גיטה אינו גט עד שיאמר לה הרי הוא גיטך דברי ר' ר"ש בן אלעזר אומר אינו גט עד שיטלנו ממנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הרי זה גיטך וק"ל הלכה כרבי מחברו וכ"ש דהיא סתם מתני' ומחלוקת דברייתא דהלכה כסתם ודוקא בכנסי שט"ח זה ונתן בידה ב) והיא ישנה שהבעל נותנו לה ואילו היה מודיע לעדים קודם לכך שלשם גירושין הוא נותנו לה אע"פ שאמר לאשה כנסי שט"ח זה היתה מגורשת כדילפינן (לעיל נה.) מעדותו של ר' יוחנן בן גודגודא דלא בעינן דעת אשה בגט אלא כיון שלא הודיע לעדים ג) אלא אמר לה עכשיו הרי זה גיטך וכן כשנתן בידה והיא ישנה יש כאן נתינה אלא מפני שאינה יכולה לשומרו אומר לה כשניעורה הרי זה גיטך ודי לו אבל אילו נתנו לה מתחלה לשם פקדון נתינה זו אינה כלום ולא די שיחזיר ויאמר לה הרי זה גיטך ומפני זה עשה התנא זה ולא שנה הנותן גט לאשתו לשומרו ואח"כ אמר לה הרי זה גיטך מגורשת שאילו היה כן היה צריך לילטו ממנה ולהחזיר וליתנו לשם גירושין: אמר **רבא כתב לה גט ונתנו ביד עבדה ישן ומשמרתו** ה"ז גט נעור ומשמרתו הרי זה גט אמאי חצר מהלכת היא וחצר מהלכת לא קנה וכ"ש ישן שאני האמר רבא כל שאילו מהלך לא קנה עומד וישב לא קנה והלכתא בכפות: **מתני'** היתה עומדת ברה"ר וזרקו לה קרוב לה מגורשת מחצה על מחצה מגורשת ואינה מגורשת וכן לענין קדושין ולענין החוב אמר לו זרוק לי חובי וזרקו לו קרוב למלוה זכה הלוה קרוב ללוה הלוה חייב מחצה על מחצה שניהם יחלוקו היתה עומדת על ראש הגג הרי זו מגורשת הוא מלמעלה והיא מלמטה וזרקו לה כיון שיצא מרשות הגג נשרף או נמחק הרי זו מגורשת

ב) נתלה דל"ל או כשהיא ישנה. ג) נראה דל"ל אלא כיון שלא הודיע לעדים לכן צריך שיאמר לה עכשיו הרי זה גיטך וכו'.

מסורת הש"ס

א) [ב"ב פה:], ב) [לקמן עט:], ג) ב"ב פה:, ד) [לעיל כד.], ה) [ל"ל דעייל ערוך ערך אלף ב ובערך עויק כתב בפי' ר"ח כתב לתדיק וכו' וכתב המוסיף דעדיק כתוב בנוסחא דיקן עכ"ל ובהגל"ס אותא דעזיקן], ו) [לקמן פד.], ז) קדושין מד.], ח) [לעיל כפ.], וש"נ], ט) ס"פ הא כל כו', י) לעיל כפ. כ"ק יב. ב"מ ט.], יא) ס"פ אלא בכפות, יב) יבמות לא., יג) [במשנה שבמשניות אים' הלוה וכ"ש בכב אלפס מקן בהגל"ס אים' המלוה], יד) [בכורות ח. ועי' תוספות עירובין ס: ד"ה פרון ותוספות בכורות יח: ד"ה אפסר ותוספות מולין כח: ד"ה לפי], טו) בדפו"ר שנוחה, טז) דלא כרבינו גרשום בב"ב שם, יז) בדפו"ר שמונחת, יח) [דברים כד], יט) [נ"מ ט:], כ) בס"א: האחד, כא) החתם סופר מגיה שצ"ל בקדושין ה:, כב) בדפו"ר הגי' ודין, ובפ"ת סי' קלז ס"ק ב' מגיה, לומר כן ומיהו, ועי' בב"ח סי' קלו סי' ב' וג', כג) [יבמות קיג:],

מוסף תוספות

א. דכליו של לוקח ברשות מוכר לא קנה. רבינו קרקפא. ב. דדילמא. תוס' המ"ש. ג. שאני נותן לה וא"כ חזר ואמר כנסי שטר חוב זה מגורשת, אלמא לא אמר לה הר"ז גיטך ולא הרי את מותרת לכל אדם. מרדכי פ' תמב. ד. [ולשם] מה אנו צריכין לדיבור. מה לנו אם אינה יודעת. מאירי קידושין ו ע"א ד"ה אף בנידונין.

פסקי רי"ד

בתוך ביתו או בתוך חצרו **אפילו עמה במטה** וכו' אמר רבא ל"ש אלא במטה שלו אבל במטה שלה מגורשת תניא נמי הכי ר' אליעזר אומר במטה שלה מגורשת ש"מ **כלי של לוקח ברשות מוכר קני** פי' ופלוגתא היא בפ' המוכר את הספינה וא"כ תקשה מהכא למ"ד לא קנה **לא צריכא** במטה **דגבוהה עשרה** פי' דהוי רשותא לנפשיה ולא חשיב ההוא אוירא רשות מוכר לבטל את הכלי: **והא איכא מקום כרעיים** פי' כרעי המטה שהן מונחים בבית הבעל **אמקום כרעים לא קפדי אינשי** שהואיל והיא גבוהה י' נוח להשתמש תחתיה: **לתוך חיקה** או **לתוך קלתה הרי זו מגורשת קלתה כליו של לוקח ברשות מוכר הוא** א"ר יוחנן **מקום חיקה קנוי לה מקום קלתה קנוי לה** אמר רבא מ"ט דר' יוחנן לפי שאין אדם מקפיד לא על מקום חיקה ולא על מקום

אם לווי אבל כולהו פיסקא מיקרו ואי הוי לה"מ אם לעצמו הוה ליה משוב ולא בטיל: **אבל במטה שלו.** אע"פ שבתוך ביתו מגורשת וקא סלקא דעתין טעמא משום דקסבר כליו של לוקח ברשות מוכר קונה הפץ הנתון לתוכו לבעליו ופלוגתא היא בב"ב (פה:): **דגבוה י'.** דהוי רשותא לנפשיה ולא חשיב ההוא אוירא רשות מוכר לבטל את הכלי: **והא איכא אמקום כרעי.** שמונחים לארץ: ס"ג ומקום כרעי לא קפדי אינשי. הואיל וגבוה מן הארץ עשרה טו) שנוחה להשתמש תחתיה: **קשורה אע"פ שאינה תלויה.** אלא גררת בקרקע וקשור בה. ולא גרסי' תלויה אע"פ שאינה קשורה טז): **בין ירכותיה.** ואע"פ יז) שמונח בקרקע אין אדם מקפיד על כל מקום מושב אשתו ועד עכשיו היה אותו מקום קנוי לה: **מוכר קלתות.** לכך אינו מקפיד על מקומה שיש לו בית לכך: **אמאי נמי הכי.** דמשום דאינו מקפיד הוא מדקתני או בכל דבר שהוא בקלתה שמיומד לאשמעינה תמיד שהמכניס אשתו לתוך ביתו על מנת להיות כלי תשמישה קטנים עמה הוא מכניסה: **טסקא.** טשק"א בלע"ז: **מתני' עד שיאמר לה הא גיטיך.** ואפי' לאחר שבא לידה אומר לה כן ודיו: **קוראה והרי הוא גיטה.** כשהיא קוראה בו ורואה שהוא גיטה: **גמ' טלי גיטיך מעל גבי קרקע לא אמר כלום.** דבעינן ונתן יח): **שלפתו.** שהיה תחוב בין חגורו למתניו ושלפתו משם: **דעייל לה חרציה.** עקם לה מתניו להקריב לה הגט: **שלפתו גרס בברייתא: נעוצה אינו גט.** הואיל ובא לידה שלא בהכשר עד שיטלנו כו': **דבא איגרושי היא.** שהרי ניעורה ולא מיחסרא אלא אמירת הי גיטך הלכך כי אמר לה בתר הכי שפיר דמי שקבלתה הוגמת: **הרי זה גט.** דהוי חצרה המשתמרת לדעתה הואיל והוא ישן אינו משתמר אלא על ידה: **ניעור אינו גט.** שהעבד משמר את עצמו ואת מה שבידו והוא לה חצרה המשתמרת שלא לדעתה: **חצר מהלכת לא קנה.** רבא גופיה אמרה בשמיט אמר לה: **כל שאילו מהלך לו'.** רבא נמי אמרה התם היה מהלך בספינה וקפלו דגים לתוך הספינה כו': **בכפות.** שאינו רואה להלך בהוא קאמר רבא דהוי גט: **מתני' קרוב לה.** מפרש בגמ': **אמר לו.** מלוה ללוה: **זרוק לי חובי.** ברה"ר: **וזרקו לו.** ואבד: **גמ' ד' אמות.** שאין בינו לגבו ד' אמות דאמרינן בשנים אוחזין (ב"מ דף י.) דד' אמות של אדם קונות לו: **כגון שהיו שניהם עומדים בד' אמות.** לגבו זו מכאן וזה מכאן אבל הגבו מונח בתוך ארבע אמות שלו ובתוך ארבע אמות שלה. ולא גרסינן מצומצמות: **וליחזי הי מיינייהו קדים.** לבא במעמדו אם קדם הוא לבא זכה בכל ארבע אמות ואם קדמה היא לבא זכתה בכל ד' אמות הסמוכות לה ושוב לא נכנסה זכותו לתוכו: **א"א מצומצמות.** שהיו שניהם עומדים בח' אמות מצומצמות לא פחות ולא יותר יש בין שניהם: **וגט**

עין משפט נר מצוה

טז א ב מיי' פ"ה מהל' מכירה הלכה ז סמג עשין ג טוש"ע חו"מ סימן קלו סעי' י: **יז** ד [מיי' פ"ד מהל' מכירה הל"א טוש"ע חו"מ סי' ר ס"ד] **יח** ה מיי' פ"א שם הלכה ט סמג שם טוש"ע חו"מ סימן קלו סעיף ג: **יט** ו מיי' שם סמג שם טוש"ע חו"מ סימן קלו סעיף ד: **כ** ז מיי' שם הלכה ח **כא** ח מיי' פ"ד מהל' אישות הלכה כב סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן ל סעיף ה: **כב** מ מיי' פט"ז מהל' מלוה ולוה הלכה א סמג עשין לד טוש"ע חו"מ סימן קכ סעיף א: **כג** נ מיי' פ"ה מהל' גירושין הלכה יג סמג עשין ג טוש"ע אה"ע סימן קלט סעיף יד ועיין במ"מ וכ"מ:

הגהות הב"ח

(א) גמ' והלכתא בכפות. נ"ב עי' לעיל כפ' שני כדף כח.:

לעזי רש"י

טשק"א. שק.

מוסף רש"י

כליו של לוקח ברשות מוכר. כגון פסק ונתן לתוך מדה של לוקח או מדד במדה שלו ושפכן לכליו של לוקח והבית של מוכר הוא, קנה לוקח. כאילו נתן לתוך רשותו של לוקח (ב"ב פה:). **שהיתה קלתה תלויה בה.** ומיהו נגררת בקרקע ולכך קונה לה קלתה דדמי לבגדיה שקונה בכל מקום, תלויה בה היינו קשורה ותלויה (רשב"ם ב"ב פה:). **לא על מקום חיקה.** כשנגררים בגדיה על הקרקע (שם). **טלי גיטך מעל גבי קרקע לא אמר כלום.** דבעינן ונתן (לעיל כד.). ישן ומשמרתו הרי זה גט. דהוי לה חצר המשתמרת לדעתה על ידה (קדושין מד:). **ניעור אינו גט.** דהוי לה חצר המשתמרת לדעת העבד עצמו ואינו דומה לחצר גמורה, דכי אתרכא אחרה משום דסתם חצר משתמרת על פי הבעלים שגדרה סביב ופותח וטועל (שם). **רחצר מהלכת לא קנה.** אינה קונה לבעליה כלום דלאו חצר היא דמהלכת (ב"ק יב.) חצר מהלכת לא שמעינן דתקני, דכי אתרכאי מאם ממגלא בידו, גנו חצרו וקרפיפו אתרכא, דלא נייד, והוי משמרי

אמקום כרעי לא קפדי אינשי. לכל הפחות באמתו וכן באויר המטה: **כגון** שקלתה תלויה בה. וא"ת ותיפשוט מיפכא [א] מדמתני' כל הני אמורלאי ובהמוכר את הספינה (כ"ב דף פה:) רוצה לפשוט מדברי אמורלאי ואינו יכול ויש לומר דהכא לגולהו מספקא להו אלא דדחו למתני' דלא נפשוט מינה א"ע [ב] אפי' בעלמא כליו של לוקח ברשות מוכר קנה הכא לענין גט דלרחוקה קאמי לא קנה: **מקום** חיקה קנוי לה. וא"ת פשיטא דהא חיקה הוי ממש כידה ואומר ר"י דר' יוחנן קשורה ותלויה בעי ומיירי כשבגדיה נגררין בארץ והשתא אי לאו טעמא דמקום חיקה קנוי לה לא הוי מהני מידי כיון דאינה קשורה ותלויה: **אינו גט עד שיאמר לה הא גיטיך.** ר"י היה מצריך לנותן גט לאשתו לומר הי גיטיך וגם הרי את מותרת לכל אדם כדמשמע בהמגרש [ג] (לקמן דף פה:) שהיו רגילים לומר ג"כ [ד] ודן ומיהו קשה דבהגיזקין (לעיל דף ה.) משמע דאפילו לא אמר כשר גבי מעדותו של רבי יוחנן בן גודגדא נשמע אמר לעדים ראו גט זה וכו' [ג] וי"ל דהתם נמי אחר כך יגידו לה העדים שהיא מגורשת אף על פי דהשתא מתגרשת בעל כרחה [ד] מכל מקום צריך לומר לה הי גיטיך והרי את מותרת לכל אדם שתדע שהיא מגורשת ולא תהא מחזרת דבעינן שיהא משלחה ואינה מוחזרת [ה]: רבי

(ב"מ ט.) דכי אמור רבנן חצרו של אדם קונה לו, לאו דאתר מהלכת אמור, דשמי מקרקעי דמייתי ממקרקעי דלא ניידי, ובכא גופיה אמרה דלא קני בשנים אוחזין (לעיל כא.). **כל שאילו מהלך לא קנה.** כלומר כיון שראוי לילך, לאו דומיא דאתר הוא ולאו קונה בתורת חצר (ב"מ ט:). **בכפות.** כגון שהעבד כפות שאינו רואי לילך, דדמי לאתר (ב"ק יב.) דלאינו לאו לילך (לעיל כא.).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

עח: הזורק פרק שמיני גיטין

רבי יוחנן אמר קרוב לה שנינו אפילו מאה אמה. וקשה דבפ״ק דב״מ (דף י.) קא״ל יוחנן דקטנה יש לה חלר ויש לה ד׳ אמות וקאמר התם דליף מליאה מגגו משמע דבגגו לרבי יוחנן אינה מגורשת אלא תוך ד׳ אמות והכא קאמר אפילו מאה אמה וי״ל דבד׳ אמות אפילו יכול לשמור כמוה מגורשת וחוזר לארבע אמות לריך שתהא היא יכולה לשומרו ולא הוא ועוד קשה דרב אשי אית ליה התם דבריה״ל לא תקנו ארבע אמות והכא תנן היתה עומדת ברה״ר קרוב לה מגורשת וי״ל דהתם באין יכול לשומרו והכא ביכולה לשומרו א״נ י״ל דהכא נאו דוקא נקט רה״ר אלא בסמטא[א] או בגדי רה״ר:

[ט] **והא א״א לצמצם.** וא״ת ולישני כגון דלא ידעינן בי מינייהו קדיש ולכך הוי ספיקא וי״ל דליתנא דמתא על מחלה לא משמע הכי[ב] ולכך מוקי לה בשתי כיתי עדים כו׳[ג] וא״ת ונימא אוקי תרי בהדי תרי ואוקי איתתא בחזקת אשת איש ולא תהא מגורשת כלל וי״ל כיון דספיקא דרבנן היא כדאמרינן בפ׳ ארבעה אחין (יבמות דף לא.) נתנו לה דין מגורשת ואינה מגורשת:

[י] **שניהם אין יכולים זה הוא מחצה על מחצה.** פי׳ אין יכולין לשומרו כל אחד לבדו אלא שניהם יחד אבל אם אין יכולין לשומרו כלל כל עיקר: דאינה מגורשת כלל כל עיקר:

ואת לא תעביד עובדא עד דמטי גט לידה. והיינו דוקא בהה״כ[ד] אבל בחלרה[ה] אין לריך שיגיע לידה כדאמר לעיל (עז:) מיזיל איהי ותחוב ותפתח ומיהו בערוך בערך גט כתב קבלנו מרבותינו אפי׳ זרקו לה בתוך חלרה לא משתריא לעלמא עד דמטי גיטא לידה (דגרסי׳ בתלמוד א״י המחורר מכלן עד שיתנו לה. ואינו נראה לי דהאי דאמר שמואל ואת לא תעביד עובדא עד דמטי גיטא לידה דוקא כשזרקו לה ברה״ר שאין לאשה זכות בו אבל כשזרקו לה בתוך חצרה יש לנמנם בדבר שלא יהיה גט והלכך אע״ג דלא מטי גיטא לידה הויא מגורשת וחצרה קני לה: א״ר אסי א״ר יוחנן לגיטין אמרו ולא לדבר אחר פי׳ שאין ד׳ אמות קנות אלא לענין גיטין ולא לדבר אחר עד שיגיע לידו **איתיביה** ר׳ **אבא לר׳ אסי וכן לענין קדושין** שאני התם דכתיב ויצאה והיתה אתיביה וכן לענין החוב אמר לו (צריך) זרוק וכו׳ הכא במאי עסקינן דאמר לו זרוק לי חובי בתורת גיטין והפטר אי הכי מאי למימרא מהו **דתימא מצי אמר משטה אני בך** קמ״ל פי׳ קנין הגט אינו דומה לשאר הקנין דעלמא דקנין דעלמא אין אדם יכול להקנות להבירו בעל כרחו. תוס׳ רי״ץ, ע״ש עוד. ח. והא דלא אומרים המוציא מחבירו לרבה ולר׳ יוסף. עי׳ רשב״ם ומהרש״ם. ט. דהא דקאמר אם אינו יכול להביאו דמגורשת. תוס׳ כ״מ שם. י. ולא קפצה ולא עשתה שום דבר. תוס׳ כ״מ שם. יא. ממדלש סם הוסיף: בדיעבד.

מחצה על מחצה שניהם יחלוקו. הכא לא שייך לומר המוליא מחבירו עליו הראיה דאין כאן ספק[ח]: **אם** יכול לנתקו ולהביאו כו׳. נראה דלא מיירי כשהיתה ידה פתוחה ולאחר שנתן הגט בידה קפלה ידה דא״כ אפילו אין יכול להביאו אלא אינה מגורשת כיון דבשעת נתינה היה יכול להביאו אלא ומה שקופלת ידה אח״כ זה אינו עושה הבעל אלא היא והוה ליה כמו טלי גיטין מעל גבי קרקע ואינו גט אלא נראה לר״י[ט] דמיירי שכבר היתה ידה קפולה והוא אם תחב הגט לתוך ידה ואם תחב כל כך בחוזק עד שאינו יכול להביאו אלא הוא מגורשת וא״ת מפרש דבידה פתוחה[ז] איירי שפיר ואם אינו יכול להביאו אלא היינו כשהגט כבד ואם יתמוך אלא מיתתך המשיחה ולריך ליזהר שתהא יד האשה פתוחה עד שיגיע כל הגט בידה דאם תקפוץ ידה בעוד שהבעל אוחז בראש הגט בידו לא הוי גט דהוי ומשיחה בידו ונראה דכשר[יא] דלא גרע מערק לה חרלים ושלפתו דהוי גט אע״ג דביד הבעל להדק מתניו אלא תטול והמחמיר תבא עליו ברכה: **והא** בארבע אמות דידה קא נפיל.

הוה מלי לשנויי דמיירי שהאשה עומדת בחלר דידיה דליתא לה ארבע אמות או ברה״ר עו) ולרב אשי דפ״ק דב״מ (דף י.):

ותתגרש מאוירא דארבע אמות. וא״ת והא לא מיינטר כדאמרינן בסמוך (עט.) בחויר גג וי״ל דחויר ארבע אמות חשיב ליה מיינטר ועומדת על ראש הגג מיירי אפילו חוץ לארבע אמות ולהכי פריך והא לא מיינטר וי״ל אומר דרבי אלעזר גופיה מספקא ליה אם מה שתיקנו חכמים ארבע אמות תיקנו גם בחויר ואע״ג דלא מיינטר עשאוהו כמיינטר כמו שעשו ארבע אמות רשותו ואע״פ שאינה רשותו: היתה

וגט יוצא. מאלו נאלו מקלתו בד׳ אמות שלה ומקלתו בד׳ אמות שלו: **והא אגיד גביה.** עדיין הגט ברשותו קלת ואתן ונתן בידה[יב] בעינן עד שיהא כולו ברשותה: **אמרוה קמיה דר׳ יוחנן.** להאי פירושא דאמתני׳: **משמיה דר׳ יונתן הכי.** כדפרשה ר׳ יוחנן לשמורו. רבי יונתן מבבל הוה ועלה לארץ ישראל: **סגיא נמי הכי.** דקורבה דאמתני׳ שמירה היא: **כל שקרוב לה מלו.** השתא משמע אע״פ שקרוב לה יותר ממנו ובא כלב ונטלו אינה מגורשת ובשיין לן בה אמאי אינה מגורשת מכי אתא לקורבה דידה אינגרשה לה ומאי איכפת לן אם נטלו כלב: **כל היכי דנעריה ומיזיל.** וכי כל הימים לריכה לשומרו: **אלא נאו הכי קאמר.** אע״פ שקרוב לה מלו אם יש הפסק נהר או גבשושית בינה לגט שאילו היה בא כלב ונטלו אינה יכולה לשומרו הימנו אבל הוא יכול לשומרו אינה מגורשת: **כדי אשאוה ואטלנו.** הוא דהוא קורבה דאמתני׳ ואפ״ה אם לא תעביד עובדא עד שתגיע לידה. גזירה שמא יאמרו על רחוק שהוא קרוב: **הוה עובדא.** שזרקו קרוב לה ומת ואלרכוה חליצה: **לגיטין אמרו.** דמשום קורבה מגורשת: **ולא לדבר אחר.** כגון אם זרק לו חוב קרוב לו ואבד דגט הוא דבעל כרחה קנויה לה אלכך לאלתר הוי גיטא אבל בעלמא לא: **ומיפטר.** דהא פטריה אבל זרוק לי חובי שמא זרוק ושומרו קאמר: **ומשיחה.** חוט שהגט קשור בו ליל״ל בלע״ז: **גט בידה.** שנתנו לה וראם המשיחה עדיין בידו: **לקטפרס.** מדרון. ולאלי אלבעותיה מטין לקרקע אלא פשוטה ידה זקופה כלרך פושטי יד: (ב״מ ז.). **אינה מגורשת.** לאו נתינה היא. בעינן כריתות ולילל. כריתות הבלה שיהו מובדלים זה מזה והרי אגודים הם כמוהו זה. (שם).

מוסף תוספות

א. (ו)כדאשכחן בפרק המוכר את הספינה [ב״ב פה ע״א] (רב ושמואל) [ר״י ור״ל] דאמרי תרוייהו אפילו בהה״ר ולא פליגי כאן בהה״ר כאן בסימטא. תוס׳ הלא״ש. ב. [דהא] משום שפק קרוב לה ספק גרושה ולא משום מחצה על מחצה. שיט״ק. ג. דלשון מחצה על מחצה שייך טפי בשתי כיתי עדים (תוס׳ יומא לא. ד״ה שתי כיתי) [ד]כיון דאיכא עדים דמסייעי לכל חד שפיר מייתי [אצ״ל שפיר קרי] להו מחצה על מחצה. ר״ג, ועיין מהרש״ל. ד. וגזירה דרבנן הוא דגזרי קרוב אטו רחוק. שיט״ק. ה. דליכא למיגזר ולא מידי, אפילו לכתחילה. שיט״ק. ו. דהכי איתא בירושלמי תני ר׳ אלעזר אפילו הוא קרוב לה מלו ובא כלב ונטלו אינה מגורשת, שמואל אהדא דר״א המחוור שבכולן עד שיתננו לתוך ידה. תוס׳ הלא״ש. ז. משא״כ בשאר קנינים דעלמא, אין אדם יכול להקנות להבירו בעל

מסורת הש״ס

א) [יבמות לא.], ב) [פסחים פט: חולין מה. זבחים ל:], ג) [תוספתא פ״ו], ד) [ברכות לו. וש״נ ועיין פירושו של מלת שיגע בחגיגה מו: על עדו], ה) [קדושין ה. וש״נ], ו) [אולי ל״ל המלה כדאי במשנה עמוד לז], ז) ב״מ ז., ח) [דברים כד], ט) שיין לעי״ש, י) עיין ברש״ל, יא) [דפרקין ה״ב]], יב) צ״ל המחוור, וכ״ה בר״ן, יג) אלין קרוב כל״ל, יד) ב״ק קיח., טו) שיין לעי״ש ממתני׳, טז) ל״ל לרב ששת.

תורה אור השלם

1. וְיָצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה וְהָיְתָה לְאִישׁ אַחֵר:
דברים כד ב

לעזי רש״י

ליצי״ל [לינוי״ל]. חוט (של פשתן).

מוסף רש״י

ידעינן חברין בבלאי. רבי יוחנן מבבל אלין, לפרושי כי האי טעמא. לשמא קאמר (חולין מה.). מצי א״ל משטה אני בך. שוחק הייתי בך. (סנהדרין כט.). **גט בידה.** שנתנו לה, ומשיחה. שקשור בה, בידו אם יכול לנתקו. אם יש מן בגותו חוט שיכול לנתקו לגט מידו ולהביאו אלא (ב״מ ז.). **אינה מגורשת.** לאו נתינה היא. בעינן כריתות ולילל. כריתות הבלה שיהו מובדלים זה מזה והרי אגודים הם כמוהו זה. (שם).

פסקי רי״ד

היכי דמי קרוב לו והיכי דמי קרוב לה אמר רבא ד׳ אמות שלה הוא קרוב לה ד׳ אמות שלו הוא קרוב לו. היכי דמי מחצה על מחצה ואסיק הכא בשתי כתי עדים עסקינן אחת אומר׳ קרוב לה ואחת אומרת קרוב לו ר׳ יוחנן אמר קרוב לה שנינו אפילו ק׳ אמה קרוב לו שנינו אפי׳ ק׳ אמה ה״ד מחצה על מחצה הוא יכול לשמרו והיא אינה יכולה לשמרו זה הוא קרוב לו היא יכולה לשמרו והוא אינו יכול לשמרו זהו קרוב לה שניהם יכולין לשמרו שניהם אין יכולין זהו מחצה על מחצה אמרוה רבנן קמיה דרבי יוחנן משמיה דרבי יונתן הכי אמר ידעין חברין בבלאי לפרושי כי האי טעמא תניא נמי הכי רבי אליעזר אומר כל שהוא קרוב לה מלו ובא כלב ונטלו אינה מגורשת אינה מגורשת כל היכי תינטריה ותיזיל אלא לאו ה״ק כל שקרוב לה מלו ואילו בא כלב ונטלו והוא יכול לשומרו והיא אינה יכולה לשומרו אינה מגורשת אמר ליה שמואל לרב יהודה שיננא כדי שתשוה ותטלנו ואת לא תעביד עובדא עד דמטי גיטא לידה אמר ליה רב מרדכי לרב אשי הוה עובדא הכי ואצרכוה חליצה: וכן לענין קדושין: אמר ר׳ אסי אמר ר׳ יוחנן לגיטין אמרו ולא לדבר אחר ר׳ יוחנן לגיטין אמרו ולא לדבר אחר איתיביה רבי אבא לר׳ אסי וכן לענין קדושין אמר לו זרוק לי חובי בתורת גיטין והפטר אי הכי מאי למימרא לא צריכא דאמר ליה זרוק לי חובי בתורת גיטין ואכתי מאי למימרא מהו דתימא מצי אמר ליה משטה אני בך קמ״ל שאמר רב חסדא גט בידה ומשיחה בידו אם יכול לנתקו ולהביאו אצלו אינה מגורשת ואם לאו מגורשת מאי טעמא בעינן כריתות וליכא אמר רב יהודה היתה ידה עשויה כקטפרס וזרקו לה אף על פי שהגיע גט לידה אינה מגורשת אמאי הא כי נפיל בארבע אמות דידה קא נפיל בדלא נח ותיגרש מאוירא דארבע אמות תפשוט דבעי רבי אלעזר ארבע אמות שאמרו יש להן אויר או אין להן אויר תפשוט דאין להן אויר הכא במאי עסקינן בעומדת על גב הנהר דמעיקרא לאיבוד קאי:

מתני׳

גמ׳ אמר רב חסדא גט בידה ומשיחה בידו אם יכול לנתקו ולהביאו אצלו אינה מגורשת ואם לאו מגורשת מאי טעמא בעינן כריתות וליכא אמר רב יהודה היתה ידה עשויה כקטפרס וזרקו לה אף על פי שהגיע גט לידה אינה מגורשת אמאי הא כי נפיל בארבע אמות דידה קא נפיל בדלא נח ותיגרש מאוירא דארבע אמות תפשוט דבעי רבי אלעזר ארבע אמות שאמרו יש להן אויר או אין להן אויר תפשוט דאין להן אויר הכא במאי עסקינן בעומדת על גב הנהר דמעיקרא לאיבוד קאי: מתני׳

ח) נראה דל״ל לא בעבור קנין הוא שהרי היא עצובה וכו׳ ואין תלריה קונה לה ואעפ״כ היא מגורשת וכו׳.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

מתני' [א]היתה עומדת על ראש הגג וזרקו לה כיון שהגיע לאויר הגג הרי זו מגורשת [ב]הוא מלמעלה והיא מלמטה וזרקו לה כיון שיצא מרשות הגג נמחק או נשרף הרי זו מגורשת: **גמ'** והא לא מינטר אמר רב יהודה אמר שמואל [ג]בגג שיש לו מעקה עסקינן עולא בר מנשיא משמיה דאבימי אמר [ד]הכא בפחות משלשה סמוך לגג עסקינן דכל פחות משלשה סמוך לגג כגג דמי: הוא מלמעלה: והא לא מינטר א"ר יהודה אמר שמואל [ה]כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות וכן אמר רבי אלעזר א"ר אושעיא כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות וכן אמר עולא א"ר יוחנן כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות א"ל ר' אבא לעולא כמאן כרבי דאמר [ו]קלוטה כמי שהונחה דמיא א"ל אפילו תימא רבנן עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אלא לענין שבת אבל הכא משום אינטורי הוא והא קא מינטר וכן אמר ר' אסי א"ר יוחנן כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות א"ל רבי זירא לר' אסי כמאן כרבי דאמר קלוטה כמי שהונחה דמיא א"ל אפילו תימא רבנן עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אלא לענין שבת אבל הכא משום אינטורי הוא והא קא מינטר: נמחק: א"ר נחמן אמר רבה בר אבוה לא שנו [ז]אלא שנמחק דרך ירידה אבל נמחק דרך עלייה לא מאי טעמא מעיקרא לא למינח קאי: נשרף: אמר ר"ג אמר רבה בר אבוה לא שנו [ח]אלא שקדם גט לדליקה אבל קדמה דליקה לגט לא מ"ט מעיקרא לשריפה קאזיל אמר רב חסדא [ט]רשויות חלוקות בגיטין א"ל רמי בר חמא לרבא מנא ליה לסבא הא א"ל מתני' היא היתה עומדת על ראש הגג וזרקו לה כיון שהגיע גט לאויר הגג הרי זו מגורשת במאי עסקינן אילימא בגג דידה וחצר דידה למה לי אויר הגג אלא בגג דידיה וחצר דידיה כי הגיע לאויר הגג מאי הוי אלא פשיטא [י]בגג דידה וחצר דידיה אימא סיפא הוא מלמעלה והיא מלמטה וזרקו לה כיון שיצא מרשות הגג נמחק או נשרף הרי זו מגורשת ואי בגג דידה וחצר דידיה אמאי מגורשת [יא]אלא בגג דידיה וחצר דידה רישא בגג דידה וחצר דידיה סיפא בגג דידיה וחצר דידה אלא לאו [יב]דאושלה מקום דחד מקום מושלי אינשי תרי מקומות לא מושלי אינשי א"ל מידי אירא דלמא הא כדאיתא והא כדאיתא רישא בגג דידה וחצר דידיה סיפא בגג דידיה וחצר דידה אמר רבא שלש מדות בגיטין הא דאמר רבי קלוטה כמי שהונחה ופליגי רבנן עליה הני מילי לענין שבת אבל הכא משום אינטורי הוא והא מינטר והא [יג]דאמר רב חסדא [יד]נעץ קנה ברשות היחיד ובראשו טרסקל וזרק ונח על גביו אפילו גבוה מאה אמה חייב לפי שרשות היחיד עולה עד לרקיע הני מילי לענין שבת אבל הכא משום אינטורי הוא [טו]והא לא מינטר

והא

גמ' והא לא מינטר. אויר הגג דאתי זיקא ומדי ליה מקמי דליגח וכי לא שדיה זיקא ואירע לו דבר אחר שבא כלב וקלטו או גשמים מחקוהו אמאי קתני מגורשת מן האויר הא בעינן אויר שסופו לנוח: **בפחות מג' כו'.** אויר דמתני' בהכי עסקינן דהוי כמאן דנח והלכך קנאתו בהנאתו דכיון דהגג גבוה י' הוא הויא לה אהל המשתמרת לכל דנייח בגויה: **והא לא מינטר.** דקס"ד שהגג גבוה מחומת האהל והיכי קתני כיון שיצא מרשות הגג מגורשת הא אין סופו לנוח אפילו לא באת דליקה דאתי זיקא ודמי ליה חוץ לאהל: **שהיו מחיצות התחתונות.** של אהל: **עודפות.** על מעקה של גג דכי נפיק מגג מטא לאויר מחיצות אהל ומשום הכי בעינן עודפות דהאי דקאי בתוך מחיצות מעקה הגג [ט] וזרקו כלפי מעלה כדי שיעבור את המעקה [י] יפול לאהל: **קלוטה.** בתוך האויר: **כמי שהונחה.** לאהל דתניא[יא] הזורק בשבת מרה"ר לרה"ר והי"ל באמצע רבי מחייב והחכמים פוטרים: **ול"ל רבי זירא לרבי אבי כו'.** גרסי' בה כדשני עולא אפילו תימא רבנן כו': **דרך ירידה.** כשזרקו כלפי מעלה כדי להעבירו את המעקה לא נמחק עד שהגיע לאחור ולירד: **אבל נמחק דרך עלייה.** אע"פ שיצא מאויר הגג לאויר אהל ומחיצות התחתונות עודפות: **אינה מגורשת.** דדרך סילוקו לא מיקרי נתינה אלא דרך הנאתו לבא לרשותה: **שקדם גט לדליקה.** שקדמה זריקת הגט באהל קודם שתהא הדליקה באויר האהל: **רשויות חלוקות בגיטין.** אם השאילה הבעל מקום בתילרו לקבלת גיטה לא השאילה גבו או ביתו ולא אמרינן לא קפיד דתרי מקומות לא מושלי. משום דמייתי עלה ראיה ממתני' נקט לה הכא: **הא דאיתא והא דאיתא.** ריש"א בגג דידה ואהל דידיה ובעינן אויר הגג: **סיפא בגג דידיה ואהל דידה.** [יב] מיגרשת באויר אהל אבל אי תרוייהו דידיה ואושלה מקום אימא לך דלא קפיד: **שנא מדות בגיטין.** חלוקות מדין שאר איסורין: **הני מילי.** דפליגי רבנן: **והא דאמר רב חסדא נעץ קנה.** באהל גבוה ממחיצת האהל: **וזרק.** מרה"ר: **ונח על גביו חייב.** דהויא לה הנחה ברה"י שאויר רה"י עולה עד לרקיע אע"ג דאויר רשות הרבים אינו למעלה מעשרה כדאמרי' במס' שבת (דף ז: ח.): **הני מילי.** דהוי כמונח לאהל לענין שבת: **אבל.** אם היה אהל של אמה וקנה נעוץ גבוה מן המחיצות אינה מגורשת שאין סופו לנוח לאהל דרמי ליה זיקא חוץ למחיצות וטעמא דגיטא משום אהל השתמרת הוא דומיא דידה והא לא מינטר:

והא

היתה עומדת בראש הגג. לרבי אושעיא דאמר לעיל (עז:) אפילו היא בטבריא ואהלה בציפורי אי עומדת היינו כמי שעומדת כלומר כגון שמשתמרת כדמשני לעיל אעומדת בתוך ביתה או בתוך אהלה אי נמי נקט עומדת לאשמועינן דבגג דידה מיירי שעומדת ברשותה כדמוקי לה בגמרא:

כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפו'

על העליונות. דמיד שיצא מרשות גג נכנס לרשות אהל ואת"ת ומה מועיל דעודפות מ"מ כשזרקו מעל המעקה לא מנטר כנגד הגג וי"ל דכיון דשלא מחיצות עודפות חשיב משתמר ואין לחוש למחיצה רביעית אי נמי כשהגג קלר ואהל רחב הרבה ועודפות המחיצות גם [יג] רביעית מלד זה ומלד זה וכנגד המעקה אינו כי אם פתח בעלמא אי נמי כשהגג עומד באמצע האהל ולא מן הצד ומחיצות האהל מוקפות לו מכל צד ואת"ת דאמרינן במרובה (ב"ק דף ע:) באומר זרוק גינבתך לאהלי ותיקני לי אהלי גינבתך דאיסור שבת ואיסור [יד] גינבה באין כאחד והיכי באין כאחד והא לענין שבת מיחייב אפילו למעלה מן המחיצות עד שלא נכנס עדיין תוך המחיצות דהה"י עולה עד לרקיע ולענין קנין עד דמטי לתוך המחיצות וי"ל דמירי כשזורק דרך פתח ולא מעל המחיצות: **כמאן** כרבי דאמר קלוטה כמי שהונחה דמיא. תימה דנקט רבי דלא איירי אלא בהשות היחיד מקורה משום דביתא כמאן דמליא דמיא כדאמרינן בריש שבת (דף ה.) ודר"ע הוה ליה למינקט דאתי ליה קלוטה כמי שהונחה דמיא אפילו ברה"ר [א] ונראה דהשתא סלקא דעתין דטעמא דרבי נאו משום קירוי אהל משום מחיצה אית ליה דכמאן דמליא דמיא ולהכי קאמר כמאן כרבי דבר"ע לא מיתוקמא מדמצרכת מחיצות החיצונות עודפות ולר"ע אית ליה דכמי שהונחה דמיא אפילו ברה"ר [ב] אלא ודאי כרבי מוקמת לה ומשני אפילו תימא רבנן כו' ולפי זה יכול להיות טעמא דרבי משום קירוי כדאמרינן בשבת [יא]:

דרך עלייה אינה מגורשת מ"ט מעיקרא לא למינח קאי. ואת"ת דמי להא דבעי רבא בפ"ק דב"מ (דף יב.) זרק אדנקי בפתח זה ויצא בפתח אחרת מהו אויר שאין סופו לנוח כמונח דמי או לא [ג] הכא בדדרך עלייה [ד] אין דומה כל כך שיהא עומד לנוח אי נמי התם בבית מקורה דומה יותר עומד לנוח:

והא

מסורת הש"ס

א) [שבת ד. ז:. ב"ק ע:], ב) בדפו"ר שלש רשויות. רע"י מהר"ם שי"ף, ג) [לעיל עז:], ד) שבת ז. ע"ש, ה) צ"ל זורק. רש"ש, ו) בדפו"ר ריפול. וכצ"ל רש"ש, ז) [שבת ד:], ח) בדפו"ר ומיגרשא, ט) בדפו"ר ברביעיות, י) צ"ל מכירה. רש"ש רע"י מהר"ם שי"ף, יא) [ועי' תוספות שבת ה. ד"ה לא וב"ק ע: ד"ה כמאן],

מוסף רש"י

קלוטה כמי שהונחה דמיא. התחן הואיל ונקלט באויר של רשות הרבים כמי שהונחה בתוכו הוא ואע"ג דלא נח (שבת ד.), הזורק מרשות לרשות כיון שקלטה באויר נתחייב משום שבת דכיון דסופו לנוח כמונח דמי. (ב"ק עז). דאושלה מקום. בתלי לקנות בו גט. דאושלה, השאילה (לעיל עז:). נעץ קנה. שתמיה אין רחב ד', דזרק. מר"ח ונח על גביו, חייב. כמונח ע"ג קרקע דלא בעי הנחה על גבי מקום ד' ברה"י (שבת ז.).

מוסף תוספות

א. שאין מקורה. תוס' ב"ק ע ע"ב ד"ה כמאן: [דהא] הכא החצר איירי דאינה מקורה. רשב"ם. ב. אפילו בלא מחיצות כלל. תוס' ב"ק סה. ג. ולא איפשיטא התם. רי"ן. ד. דמינכר טפי שהוא מתרחק מן ההנחה שהולך כלפי מעלה. רשב"ם.

עין משפט נר מצוה

כט א מיי' פ"ה מהל' גירושין הל' ג סמג עשין ל טוש"ע אה"ע סימן קלט סעיף ד:
ל ב מיי' שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף ו:
לא ג ד מיי' שם הלכה ג טוש"ע שם סעי' ד:
לב ה ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף ו:
לג ז ח מיי' שם טוש"ע שם סעיף ד:
לד ט מיי' שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף ו:
לה י מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה ח סמג לאוין פה טוש"ע מ"ח סימן שמה סעיף ה:
לו כ מיי' פ"ה מהלכות גירושין הלכה ו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קלט סעיף ז:

פסקי רי"ד

שנח בקרקע: היתה עומדת על ראש הגג וכו' והא לא מינטר פי' ל) דאפילו דיקא ואמרת ליה לבראי ואמאי קתני כיון שהגיע לאויר הגג ואע"ג דלא נח אם נשרף או נמחק היא מגורשת אמר רב יהודה אמר שמואל בגג שיש לו מעקה עסקינן עולא בר מנשה משמיה דאבימי אמר הכא בפחות מג' סמוך לגג עסקינן וכל פחות מג' סמוך לגג כגג דמי: הוא מלמעלה וכו' פי' רישא בגג דידה וחצר דידיה סיפא בגג דידיה וחצר דידה: והא לא מינטר פירוש דקס"ד שהגג גבוה מחומות החצר דאתי זיקא ושדי ליה לבראי והיכי תני כיון שיצא מרשות הגג ונמחק או נשרף קודם שינוח באויר החצר הרי זו מגורשת אמר רב יהודה אמר שמואל כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות וכי נפיק מאויר הגג מיד מגיע לתוך מחיצות החצר:

ל) ל"ל פ' דאתי זיקא ושדי ליה לבראי וכו'.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות